

Ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων

Πόσα κορίτσια κινδυνεύουν στην Ελλάδα;

Ελλάδα

Το 25-42 % (*)

διατρέχει κίνδυνο ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων

Εκτιμάται ότι το **25 % έως 42 % των κοριτσιών διατρέχει κίνδυνο** ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων (ΑΓΓΟ) στην Ελλάδα, επί συνολικού πληθυσμού 1 787 κοριτσιών ηλικίας 0-18 ετών από χώρες όπου εφαρμόζεται η πρακτική του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων.

Τα κορίτσια που διατρέχουν κίνδυνο ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων στην Ελλάδα κατάγονται κυρίως από την Αίγυπτο, την Αιθιοπία και τη Νιγηρία.

Αυτά είναι τα ευρήματα από την τελευταία έρευνα που πραγματοποιήθηκε από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων σχετικά με τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων στην ΕΕ (1).

Ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων αποτελεί μια σοβαρή μορφή έμφυλης βίας, η οποία αφήνει βαθιά σωματικά και ψυχικά τραύματα στα θύματά της σε ολόκληρο τον κόσμο. Είναι μια βίαιη μορφή υποταγής των γυναικών και κοριτσιών και συνιστά κατάφωρη παραβίαση των αρχών της ισότητας των φύλων.

Σύμφωνα με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, ως ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων νοείται κάθε διαδικασία που συνεπάγεται τη μερική ή ολική αφαίρεση των εξωτερικών γυναικείων γεννητικών οργάνων ή άλλον τραυματισμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων για μη ιατρικούς λόγους (2).

© Jfjacobsz/Shutterstock.com

Σχετικά με τη μελέτη και το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων

Η μελέτη «Estimation of girls at risk of female genital mutilation in the European Union — Belgium, Greece, France, Italy, Cyprus and Malta» εκπονήθηκε κατά την περίοδο 2017-2018. Υποστηρίζει το έργο των θεσμικών οργάνων και των κρατών μελών της ΕΕ παρέχοντας ακριβέστερες πληροφορίες σχετικά με τον ΑΓΓΟ και τους κινδύνους που αυτός ενέχει για τα κορίτσια στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE) είναι το κέντρο γνώσεων της ΕΕ για την

ισότητα των φύλων. Στηρίζει τις/τους υπεύθυνες/-ους χάραξης πολιτικής και όλα τα αρμόδια θεσμικά όργανα στις προσπάθειές τους να καταστήσουν πραγματικότητα την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, παρέχοντας ειδική εμπειρογνομosύνη, καθώς και συγκρίσιμα και αξιόπιστα στοιχεία για την ισότητα των φύλων στην Ευρώπη.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στη διεύθυνση www.eige.europa.eu

Ποιες είναι οι τάσεις διαχρονικά; Το ποσοστό των κοριτσιών που κινδυνεύουν με βάση το σενάριο υψηλού κινδύνου (3) μειώθηκε από 54 % το 2011 σε 42 % το 2016. Μειώθηκε επίσης ο απόλυτος αριθμός των κοριτσιών που κινδυνεύουν. Στο ίδιο χρονικό διάστημα, ο συνολικός πληθυσμός των κοριτσιών μεταναστριών που ζουν στην Ελλάδα από χώρες όπου εφαρμόζεται η πρακτική του ΑΓΓΟ μειώθηκε από 1 896 σε 1 787.

(*) Τα συγκεκριμένα ποσοστά αφορούν κορίτσια ηλικίας 0-18 ετών τα οποία κατάγονται από χώρες όπου ασκείται η πρακτική του Ακρωτηριασμού Γυναικείων Γεννητικών Οργάνων.

(1) Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE), Estimation of girls at risk of female genital mutilation in the European Union — Belgium, Greece, France, Italy, Cyprus and Malta, 2018

(2) Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, Factsheet on female genital mutilation (<http://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/female-genital-mutilation>)

(3) Για αναλυτική περιγραφή των σεναρίων υψηλού και χαμηλού κινδύνου, βλ. την έκθεση Estimation of girls at risk of female genital mutilation in the European Union — Belgium, Greece, France, Italy, Cyprus and Malta, 2018.

Η αντιμετώπιση του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων στην Ελλάδα

Ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων προβλέπεται στα άρθρα: 308 περί Σωματικής Βλάβης, 309 περί Επικίνδυνης Σωματικής Βλάβης και 310 περί Βαριάς σωματικής βλάβης του **Ποινικού Κώδικα** από το 2006.

Από το 2018 για τον ΑΓΓΟ διαλαμβάνει πλέον ρητά ο **Νόμος 4531/5-4-2018**, ο οποίος κυρώνει τη **Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης** ⁽⁴⁾. Εφαρμόζεται η αρχή της εξεωδαφικότητας, η οποία ποινικοποιεί τον ΑΓΓΟ όταν τελείται στο εξωτερικό.

Σε περιπτώσεις ΑΓΓΟ μπορούν να εφαρμοστούν οι γενικές διατάξεις περί **προστασίας των παιδιών**, είναι δε δυνατόν οι γονείς να κληθούν να λογοδοτήσουν εάν έχει τελεστεί ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων στο παιδί τους. Οι προβλέψεις επαγγελματικού απορρήτου εφαρμόζονται σε περιπτώσεις ΑΓΓΟ (άρθρο 371 του Ποινικού Κώδικα και άρθρα 57, 914 και 932 του Αστικού Κώδικα).

Σε γυναίκες και κορίτσια που έχουν υποστεί ή κινδυνεύουν να υποστούν ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων μπορεί να χορηγηθεί **άσυλο** βάσει του άρθρου 11 του νόμου 3907/2001 για το άσυλο.

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των φύλων (ΕΣΔΙΦ) 2016-2020 προβλέπει την παροχή ολιστικών υπηρεσιών υποστήριξης των θυμάτων ΑΓΓΟ και τη διεξαγωγή εκστρατειών ενημέρωσης του ευρύτερου κοινού σε συνεργασία με τις κοινότητες.

© AmeliaFox/Shutterstock.com

Οι απόψεις των κοινοτήτων

Για να αποκτηθεί ουσιαστική γνώση και κατανόηση στα μέλη της διασποράς που ζουν στην Ελλάδα σχετικά με την πρακτική του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων, διοργανώθηκαν συζητήσεις σε ομάδες εστίασης με άνδρες και γυναίκες από την Αίγυπτο, το Ιράκ, τη Νιγηρία, τη Σομαλία και το Σουδάν.

Ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων φαίνεται να απασχολεί περισσότερο τη σομαλική και τη σουδανική κοινότητα και λιγότερο την αιγυπτιακή, την ιρακινή ή τη νιγηριανή κοινότητα. Η σομαλική και η σουδανική κοινότητα επέδειξαν επίσης μεγαλύτερη προθυμία να συζητήσουν δημοσίως το πρόβλημα του ΑΓΓΟ, σε αντίθεση με όσες και όσους συμμετείχαν με χώρες καταγωγής την Αίγυπτο και τη Νιγηρία, οι οποίες/-οι το αντιμετώπισαν ως ζήτημα ιδιωτικής φύσεως.

Όσες και όσοι συμμετείχαν διατύπωσαν την εκτίμηση ότι ο ΑΓΓΟ δεν εφαρμόζεται ευρέως στην Ελλάδα. Εντούτοις, από τις αφηγήσεις στο πλαίσιο των συζητήσεων προέκυψε ότι ο επαναπατρισμός κοριτσιών με σκοπό να υποστούν ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων αναδεικνύεται σε σημαντικό παράγοντα κινδύνου. Άλλοι παράγοντες κινδύνου είναι η μυστικότητα που επικρατεί εντός της οικογένειας σχετικά με τον ΑΓΓΟ, η πίεση για συμμόρφωση προς τα πρότυπα της αγνότητας και της αγαμίας που ασκείται στη χώρα καταγωγής, οι παραδοσιακές αντιλήψεις για τη σεξουαλικότητα των κοριτσιών και η απουσία εκστρατείας κατά του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων στην Ελλάδα και στις χώρες καταγωγής.

Η διευκόλυνση της διεξαγωγής δημόσιων συζητήσεων σχετικά με τον ΑΓΓΟ και τις επιπτώσεις του στην υγεία, ιδίως με τη συμμετοχή ανδρών, συμβάλλει στην αποθάρρυνση της πρακτικής. Άλλοι αποτρεπτικοί παράγοντες είναι η εξάλειψη των στερεοτύπων σχετικά με τη σεξουαλικότητα των γυναικών, η προώθηση της ενημέρωσης και της ευαισθητοποίησης για όλες τις μορφές της πρακτικής και η κατάρριψη των αντιλήψεων που την ανάγουν σε θρησκευτικό πρόταγμα.

Αντιμετώπιση του φαινομένου του ΑΓΓΟ στο πλαίσιο της μετανάστευσης

Η Ελλάδα ένιωσε έντονα τον αντίκτυπο των πρόσφατων **μεταναστευτικών ροών** προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με τον ακριβή αριθμό των γυναικών που διέσχισαν τα σύνορα προερχόμενες από χώρες όπου εφαρμόζεται η πρακτική του ΑΓΓΟ. Ωστόσο, από τα γενικά στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας προκύπτει ότι από το 2011 έχουν συλληφθεί στην Ελλάδα 163 950 άτομα από χώρες όπου εφαρμόζεται η πρακτική. Επρόκειτο για γυναίκες από το Ιράκ, τη Σομαλία, την Ερυθραία, την Αίγυπτο, τη Νιγηρία, το Καμερούν και την Ακτή Ελεφαντοστού.

Από την εξέταση του αριθμού των αιτούντων άσυλο κοριτσιών (πέραν των νόμιμων μεταναστών/-τριών, καθώς οι αιτίες μετανάστευσης είναι διαφορετικές στην περίπτωση αυτή), εκτιμάται ότι το **5% των αιτούντων άσυλο κοριτσιών διατρέχει κίνδυνο** ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων στην Ελλάδα (2016), επί συνολικού πληθυσμού 1 123 αιτούντων άσυλο κοριτσιών ηλικίας 0-18 ετών από χώρες όπου εφαρμόζεται η πρακτική του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων.

⁽⁴⁾ Συμβούλιο της Ευρώπης (2011), Σύμβαση για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης), Συμβούλιο της Ευρώπης, Σειρά Συνθηκών αριθ. 210, Κωνσταντινούπολη.

Συστάσεις προς την Ελλάδα

- ✓ **Ενίσχυση του διωκτικού μηχανισμού.** Με την εφαρμογή της νέας ελληνικής νομοθεσίας, θα διευκολυνθεί η δίωξη του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Η παρακολούθηση του αντικτύπου της νομοθεσίας και των δικαστικών υποθέσεων θα επιτρέψει τη συλλογή προσφορότερων στοιχείων και γνώσεων σχετικά με την πρακτική στην Ελλάδα.
- ✓ **Θέσπιση ενός συστήματος ασύλου ευαίσθητου σε θέματα φύλου.** Η εξέταση των αιτήσεων ασύλου που επικαλούνται κίνδυνο ΑΓΓΟ πρέπει να διευκολύνεται μέσω της προστασίας των θυμάτων σε δομές υποδοχής, της ευαίσθητης ως προς το φύλο εκτίμησης κινδύνου κατά την άφιξη και, εν συνεχεία, της εξειδικευμένης παραπομπής και φροντίδας. Ακόμη και όταν εγκαθίστανται συστήματα ταχέως συννοσηρικού ελέγχου, πρέπει να διασφαλίζεται η εφαρμογή ευαίσθητων ως προς το φύλο διαδικασιών ασύλου.
- ✓ **Εφαρμογή εθνικής στρατηγικής πρόληψης.** Το ειδικό σχέδιο δράσης θα υποστηρίξει την πρόληψη. Τα εμπλεκόμενα μέρη από τους τομείς της υγείας, της εκπαίδευσης, της μετανάστευσης, των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των εκπροσώπων των μεταναστών/-τριών πρέπει να συμβάλουν στην από κοινού αντιμετώπιση του προβλήματος του ΑΓΓΟ σε διεπιστημονική βάση.
- ✓ **Κατάρτιση και εφαρμογή πολιτικών σε συνεργασία με τις κοινότητες.** Η συμμετοχή των κοινοτήτων που πλήττονται από το φαινόμενο του ΑΓΓΟ και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών είναι ζωτικής σημασίας για την εφαρμογή αποτελεσματικών πολιτικών που θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες των κυρίως ωφελούμενων προσώπων. Κατά την προσέγγιση των κοινοτήτων πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ετερογένειά τους και να θεσπίζονται στοχευμένες στρατηγικές με γνώμονα τη διευκόλυνση της προσέγγισης.
- ✓ **Παροχή διεπιστημονικών υπηρεσιών υποστήριξης.** Τα κράτη μέλη καλούνται να θεσπίσουν ελάχιστα πρότυπα για τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία των θυμάτων εγκληματικών πράξεων, ακόμη και όταν αυτές τελούνται στο εξωτερικό, όπως ορίζεται στην οδηγία 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα δικαιώματα των θυμάτων. Δημιουργία, ενίσχυση και προώθηση της πρόσβασης σε διεπιστημονικές υπηρεσίες παροχής φροντίδας και συνδρομής. Οι εν λόγω υπηρεσίες θα μπορούσαν να παρέχονται, μεταξύ άλλων, από γενικούς ιατρούς, γυναικολόγους, μαιείς και μαιευτές, σεξολόγους, ψυχολόγους, πολιτιστικούς διαμεσολαβητές και διερμηνείς.
- ✓ **Ενημέρωση σχετικά με τις έννομες και τις υγειονομικές συνέπειες.** Στοχευμένες και συστηματικές εκστρατείες για γυναίκες και άνδρες, με εργαλεία πληροφόρησης διαθέσιμα σε διάφορες γλώσσες, διαδικτυακά αλλά και εκτός διαδικτύου, τα οποία θα συμβάλουν στην αποθάρρυνση της εφαρμογής της πρακτικής.
- ✓ **Κατάρτιση επαγγελματιών και εκπαίδευση.** Συστηματικός και βιώσιμος συντονισμός της τεχνικής και ευαίσθητης ως προς το φύλο κατάρτισης, ο οποίος θα διασφαλίζει ότι το προσωπικό που εργάζεται στους τομείς των εκπαιδευτικών, υγειονομικών, κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών ασύλου θα επιτύχει τους στόχους που έχουν τεθεί. Η κατάρτιση πρέπει να αρχίζει κατά την περίοδο άσκησης και να εντάσσεται στα προγράμματα άσκησης διάφορων επαγγελμάτων, όπως για παράδειγμα του επαγγέλματος της/του γυναικολόγου και της/του μαιίας/μαιευτή. Οι κατευθυντήριες γραμμές για την έγκαιρη αναγνώριση των θυμάτων ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων πρέπει να μεριμνούν για τη διασφάλιση της προστασίας τους, την αναφορά και την παραπομπή των σχετικών περιστατικών.
- ✓ **Αντιμετώπιση της παρερμηνείας των θρησκευτικών προταγμάτων.** Οι συμμετέχουσες/-οντες στις ομάδες συζήτησης στην Ελλάδα επιβεβαίωσαν τον ισχυρό αποτρεπτικό αντίκτυπο του συγκεκριμένου παράγοντα. Οι παράγοντες που συμβάλλουν στην αλλαγή των αντιλήψεων της κοινότητας μπορούν να συνδράμουν αποτελεσματικά στην κατάρτιση των λανθασμένων αντιλήψεων που επικρατούν στον δημόσιο διάλογο και να προσδώσουν αξιοπιστία σε εκστρατείες και μηνύματα που στρέφονται κατά της επίμαχης πρακτικής.
- ✓ **Συμμετοχή των ανδρών με στόχο την αλλαγή.** Οι απόψεις των ανδρών σχετικά με την επίμαχη πρακτική αλλάζουν με πιο αργό ρυθμό. Η στοχευμένη ενημέρωση των ανδρών για τις επιπτώσεις στην υγεία και τον κοινωνικό στιγματισμό που προκαλεί η επίμαχη πρακτική ενθαρρύνει τη δημόσια συζήτηση και την απόκτηση γνώσεων σχετικά με την πρακτική.
- ✓ **Διεξαγωγή εκτιμήσεων κινδύνου ανά τακτά χρονικά διαστήματα με στόχο την ευκολότερη πρόσβαση στα δεδομένα.** Συλλογή αναλυτικών στοιχείων για τον πληθυσμό μεταναστριών και όχι μόνον για τις έχουσες άδεια παραμονής. Παροχή στοιχείων που αφορούν τις γεννήσεις ζώντων κοριτσιών από μητέρες καταγόμενες από χώρες όπου εφαρμόζεται η πρακτική του ΑΓΓΟ. Συλλογή στοιχείων για τις αιτήσεις ασύλου που σχετίζονται με την πρακτική του ΑΓΓΟ, καθώς και συλλογή στοιχείων από τις αστυνομικές αρχές σχετικά με την παράτυπη μετανάστευση με βάση το φύλο και την ηλικία.

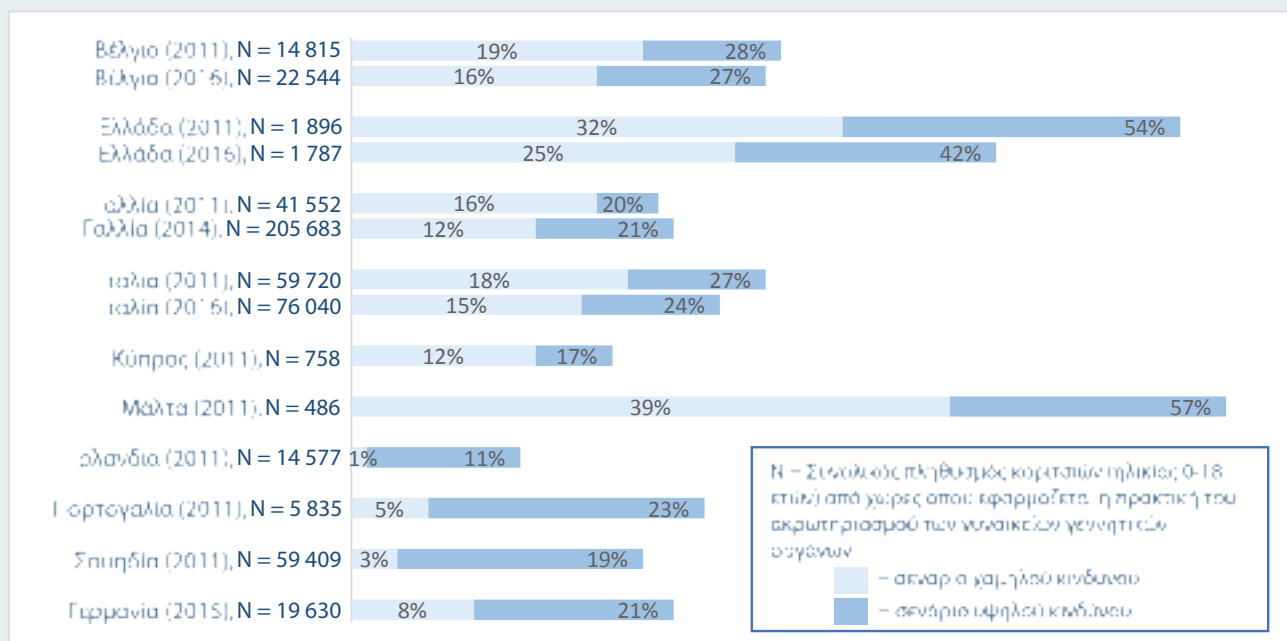
Ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων προβληματίζει την ΕΕ

Το EIGE ανέπτυξε μια μέθοδο εκτίμησης του αριθμού των κοριτσιών που διατρέχουν κίνδυνο να υποβληθούν σε ΑΓΓΟ στην ΕΕ. Η μέθοδος εφαρμόστηκε σε δέκα κράτη μέλη και κατέδειξε ότι το φαινόμενο επηρεάζει τα κορίτσια που ζουν στην ΕΕ.

Συστάσεις προς την Ευρωπαϊκή Ένωση

- ✓ **Κύρωση της σύμβασης της Κωνσταντινούπολης.** Πρόκειται για νομικά δεσμευτική πράξη, η οποία αποσκοπεί στην εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένου του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων. Η σύμβαση προβλέπει την ευρεία εφαρμογή της αρχής της εξωεδαφικότητας, τη θέσπιση ευαίσθητων σε θέματα φύλου διαδικασιών για τη χορήγηση ασύλου και την υποδοχή, καθώς και τη συλλογή συγκρίσιμων και αναλυτικών στοιχείων σχετικά με τον ακρωτηριασμό των γυναικείων γεννητικών οργάνων.

Γράφημα 1. Εκτιμώμενος αριθμός και ποσοστό κοριτσιών ηλικίας 0-18 ετών επί του πληθυσμού μεταναστών που κατοικούν στην ΕΕ και διατρέχουν κίνδυνο ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων ⁽⁵⁾

Πηγές δεδομένων: EIGE, Female genital mutilation: estimating the numbers of girls at risk in the EU, 2018 · EIGE, Estimation of girls at risk of female genital mutilation in the European Union, 2015 και Integra, Eine empirische Studie zu weiblicher Genitalverstümmelung in Deutschland, 2017.

- ✓ **Ευαίσθητο ως προς το φύλο κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου (ΚΕΣΑ).** Η ενίσχυση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας ασύλου και η εξέταση των σχετικών με το φύλο πτυχών στο πλαίσιο οποιασδήποτε μελλοντικής νομοθεσίας για το ΚΕΣΑ θα επιτρέψουν τον προσεκτικό και κατάλληλο χειρισμό των υποθέσεων ΑΓΓΟ. Η κατάρτιση κατευθυντηρίων γραμμών που αφορούν ευαίσθητες ως προς το φύλο διαδικασίες ασύλου για το σύνολο της ΕΕ θα επιτρέψει την εναρμόνιση των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και των διαδικασιών που εφαρμόζουν οι υπάλληλοι πρώτης γραμμής των συνοριακών αρχών, των κέντρων υποδοχής και των υπηρεσιών υγείας.
- ✓ **Δράσεις εξωτερικών φορέων για την πρόληψη του ΑΓΓΟ.** Ο επαναπατρισμός αποτελεί σοβαρό δείκτη κινδύνου ΑΓΓΟ για τα κορίτσια που βρίσκονται στην Ευρώπη. Οι στοχευμένες δράσεις εξωτερικών φορέων μπορούν να περιορίσουν αυτόν

τον κίνδυνο στη χώρα καταγωγής. Το πεδίο εφαρμογής των δράσεων πρόληψης πρέπει να διευρυνθεί ώστε να συμπεριλάβει και τις λιγότερο γνωστές κοινότητες της Μέσης Ανατολής και της Ασίας, ιδίως σε αγροτικές περιοχές. Η συνεργασία μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων είναι ζωτικής σημασίας: όργανα και οργανισμοί της ΕΕ, ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ), οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και παράγοντες των τοπικών κοινοτήτων.

- ✓ **Παροχή κινήτρων μέσω των στρατηγικών ενσωμάτωσης της ΕΕ.** Τα ευρήματα δείχνουν ότι η επιτυχής ένταξη συμβάλλει στην εγκατάλειψη της πρακτικής του ΑΓΓΟ. Οι στρατηγικές της ΕΕ για την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την εν λόγω διάσταση και πρέπει να προβλέπονται ρητά κίνητρα για την αντιμετώπιση του κινδύνου του ΑΓΓΟ μέσω των πολιτικών ένταξης.

(5) Η σύγκριση είναι ενδεικτική, καθώς οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν στις τρεις διαφορετικές πηγές δεδομένων που αποτέλεσαν αντικείμενο μελέτης παρουσιάζουν μεταξύ τους διαφορές.

European Institute for Gender Equality, EIGE

Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE) είναι το κέντρο γνώσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα θέματα ισότητας των φύλων. Στηρίζει τις/τους υπεύθυνες/-ους χάραξης πολιτικής και όλα τα αρμόδια θεσμικά όργανα στις προσπάθειές τους να καταστήσουν πραγματικότητα την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών για όλες τις Ευρωπαϊκές και όλους τους Ευρωπαίους, παρέχοντας εξειδικευμένη γνώση, καθώς και αξιόπιστα και συγκρίσιμα δεδομένα σε θέματα ισότητας των φύλων στην Ευρώπη.

© European Institute for Gender Equality, EIGE
Η αναπαραγωγή επιτρέπεται εφόσον αναφέρεται η πηγή.

Περισσότερες πληροφορίες:

<http://eige.europa.eu>
[facebook.com/eige.europa.eu](https://www.facebook.com/eige.europa.eu)
twitter.com/eurogender
[youtube.com/eurogender](https://www.youtube.com/eurogender)
eige.sec@eige.europa.eu
 +370 52157444

European Institute for Gender Equality, EIGE
Gedimino pr. 16
LT-01103 Vilnius
LIETUVA/LΙΘΟΥΑΝΙΑ

Paper: MH-04-18-459-EL-C 978-92-9470-591-4 doi:10.2839/258806
PDF: MH-04-18-459-EL-N 978-92-9470-594-5 doi:10.2839/25272